

protagonista, de cara a explicar-nos el sentit de la novella, podem establir una sèrie d'equacions: en un primer terme Londres = Octavi = música = generació pop i París = Llorenç = cinema = revolució, en un segon terme Barcelona = Andreu = (música) = lluita política clandestina (= revolució clàssica). Totes tres opcions fracassen, de tal manera que *L'udol...* vindria a ser la crònica d'aquest fracàs: cap dels protagonistes no ha reeixit a canviar res i, encara que fan allò que els agrada, viuen immersos en l'angúnia d'una existència prou rutinària i mancada de sentit, en la qual el sexe i l'alcohol constitueixen els punts de referència més precisos. La sortida hauria pogut ser el Maig de París: era la conjunció de la revolta juvenil (música, amor, flors) i de la revolució política (la imaginació al poder,

l'abolició de l'autoritat). La novella acaba: «Tot ha de canviar o morirem (...) no pot continuar així com un clot» (p. 220). El to vital de l'existencialisme cueja encara contrapesat per tota la sensibilitat vitalista i imaginativa de l'*underground*: dues actituds poc conciliables i que palesen les contradiccions íntimes de la gent més jove. Contradiccions, per cert, que tenen un paral·lel amb les que he anat assenyalant en la mateixa obra, exemple d'una escriptura que no ha resolt la tensió entre la convenció pròpia al gènere narratiu i les instàncies actuals del treball del text, i, encara més, les imposicions d'una realitat davant la dura preemprietat de la qual el novel·lista s'ha de plantejar el sentit del seu ofici.

ENRIC SULLÀ

Isa TRÒLEC: *Ramona Rosbif*. Pròleg de Jaume FUSTER. València, Eliseu Climent editor, 1976. (Sèrie «La Unitat», núm. 27.) 208 ps. s.n.

La producció novellística al País Valencià, tot i que darrerament sembla haver-se iniciat un procés de lenta recuperació, es troba en una precarietat absoluta. En els Premis Octubre, l'Andròmina de narració contribueix, d'alguna manera, a omplir aquest buit tan lamentable. En la darrera convocatòria, la de 1976, aquest premi va ser concedit a la novella *Ramona Rosbif*, signada per Isa Tròlec, que va resultar ser el pseudònim d'un psiquiatre valencià, J. B. Mengual Lull, el qual, amb aquesta obra, es dona a conèixer en l'àmbit de les lletres catalanes.

Ramona Rosbif és construïda a partir d'una anècdota ben simple: Ramona, després d'haver viscut quaranta anys a Anglaterra, torna al poble (se sobreentén, valencià) de la seva mare per acomplir la darrera voluntat d'aquesta: donar-se a conèixer al seu pare —l'actual capellà—, el qual en desconeix l'existència. Aquest fet permet a l'autor presentar-nos els diferents personatges integrants d'aquesta societat: la mateixa Ramona, el batlle i la seva dona, la curandera, el capellà, el mestre, etc., cada un dels quals té la seva història i característiques personals; l'autor dona especial relleu a la diversitat d'actituds davant el fet eròtico-amorós (el platonisme de Ramona, el sensualisme de Greta, el conformisme de Marieta, la reacció tòpica dels homes davant l'arribada d'una estrangera —que resulta ser Ramona—, etc.), totes elles conseqüència d'una idèntica situació de repressió i, més subsidiàriament, s'ocupa també de la superstició-religió.

Però el que més atreu de la novella és el seu tractament formal. De fet, la història és narrada, linealment, en tercera persona a desgrat d'un marcat predomini del diàleg i, per tant, amb escasses descripcions (recorden, en alguns moments, les acotacions teatrals). Destaca, però, la voluntat de l'autor de destruir el discurs d'estil tradicional i d'experimentar amb noves formes d'expressió literària, al capdavant en funció de la visió irònica —gairebé esperpèntica, a vegades— que ens dona de la realitat. En aquest sentit, cal assenyalar la constant utilització d'una sèrie de procediments de distanciació: des de les bromes o apreciacions que el narrador es permet sobre el mateix text, fins a la resolució grotesca de situacions melodramàtiques (com l'absurda mort dels personatges, o recórrer als desmais sobtats de Ramona davant situacions límit). De totes maneres, val a dir que l'autor arriba a caure en la mecanització d'aquestes tècniques, que resulten repetitives en excés.

En darrer terme —com indica Jaume Fuster en el pròleg—, cal situar aquesta novella dins la tradició literària local, de caràcter alegre i descordat, que va des del *Tirant* fins als sainets del segle XIX. *Ramona Rosbif* és una obra sense massa pretensions —m'atreveria a dir un simple divertiment, sense gran transcendència—, però un producte correcte que inclou els ingredients necessaris per arribar a un públic ampli al qual pot resultar de lectura fàcil i, fins i tot, divertida en alguns moments.

ESTHER CENTELLES